

Història Econòmica Mundial

Codi: 102330
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	FB	1	1
2501573 Economia	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Pedro Fatjo Gomez
Correu electrònic: Pedro.Fatjo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Xavier Cussó Segura
Anna Aubanell Tauler

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura. No obstant, per a facilitar un seguiment adequat és recomanable que l'alumne tingui una base mínima d'Economia, Història i Geografia, per tal de poder treure el màxim profit de les exposicions, lectures i exercicis proposats en el desenvolupament de l'assignatura.

Objectius

Contextualització

L'assignatura Història Econòmica Mundial (HEM) pertany a la matèria "Història" que integra el conjunt dels blocs formatius propis dels Graus de Administració i Direcció d'Empreses (ADE), Economia i ADE+Dret impartits per la Facultat d'Economia i Empresa.

En concret, la HEM forma part del bloc d'assignatures de formació bàsica i obligatòries de 1er Curs programades en l'àmbit dels graus d'ADE i Economia (60 crèdits ECTS).

La finalitat principal d'aquest primer grup d'assignatures és proporcionar als estudiants els coneixements i les eines analítiques i metodològiques primaris per iniciar a desenvolupar les competències transversals a l'àrea dels estudis d'economia i les específiques de cada grau.

En aquest sentit, la HEM contribueix de manera essencial al procés de formació i aprenentatge de 1er Curs dels graus esmentats perquè permet examinar en perspectiva històrica el funcionament concret dels processos i fenòmens econòmics i verificar sobre la realitat la possible aplicació dels principals models teòrics.

A més a més, concorre a la formació professional dels estudiants donat que fomenta l'aprenentatge en una sèrie de competències generals (entre les quals destaquen la capacitat de raonar de manera crítica i la de

millorar les estratègies de treball autònom), transversals (per exemple, saber seleccionar i generar la informació necessària per entendre les dinàmiques econòmiques del present) i específiques (tenir consciència que existeixen uns factors exògens a l'economia que condicionen profundament la seva dinàmica i evolució, com les institucions i la tecnologia) que seran de gran utilitat pels futurs professionals d'un ampli ventall d'activitats de caire empresarial, financer, monetari, etc.

Objectius formatius

Pel que fa als continguts temàtics del programa, l'assignatura es proposa que els estudiants adquireixin els coneixements suficients per poder:

- determinar les variables explicatives fonamentals d'un procés o esdeveniment històric;
- avaluar conseqüències econòmiques i socials d'un procés o esdeveniment històric de caràcter marcadament econòmic.

I, més concretament:

- identificar i explicar els principals determinants i les causes que respectivament han possibilitat períodes de creixement, estabilitat econòmica, recessió i crisis, a escala nacional i internacional;
- identificar i explicar els factors que han determinat el desenvolupament del procés de globalització econòmica;
- analitzar les causes i conseqüències de les disparitats econòmiques socials i regionals generades pel desenvolupament econòmic capitalista;
- caracteritzar les principals fases de canvi tecnològic i identificar el seu impacte en l'evolució de l'economia i particularment l'organització empresarial;
- avaluar i comparar la sostenibilitat dels models de desenvolupament econòmic històrics i actuals i la seva viabilitat futura.
- es prestarà atenció especial a les diferències entre dones i homes (diferències de gènere) en el mercat de treball, en l'accés als recursos econòmics i en general al benestar.

Dins de l'àmbit i dels límits de les seves competències, l'assignatura HEM vol fomentar entre els estudiants les següents habilitats:

- començar a elaborar un discurs estructurat en un llenguatge ja propi de les Ciències Socials;
- millorar l'expressió escrita i oral en català i castellà;
- treballar autònomament i gestionar adequadament el temps;
- desenvolupar la capacitat de treballar en grup;
- cercar, amb esperit crític, informació a les diferents fonts: principalment biblioteques i internet.

Finalment, l'assignatura HEM té com a objectiu que els estudiants dels diferents graus vagin començant a adquirir una sèrie d'actituds beneficioses i profitoses pel seu futur desenvolupament acadèmic i professional.

Entre aquestes destaquen:

- tenir i demostrar una certa sensibilitat i un cert compromís front els problemes econòmics, les polítiques dutes a terme al respecte, i les seves conseqüències socials i mediambientals;
- respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions i intentar entendre els motius que funden cada opinió i plantejament.

Competències

Administració i Direcció d'Empreses

- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Contextualitzar els problemes econòmics en termes històrics.
- Demostrar que es coneixen les interrelacions entre les diferents economies, el paper de les institucions econòmiques nacionals i internacionals, la seva evolució i les conseqüències que en poden derivar per a una empresa.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Economia

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
- Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de forma integrada els fluxos financers, de treballadors i físics de l'economia, a partir de diferents experiències històriques.
2. Analitzar en termes històrics els problemes econòmics actuals, per avaluar millor les possibilitats evolutives dels sistemes econòmics.
3. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
4. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
5. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
6. Descriure els aspectes dinàmics de l'activitat econòmica, prenent com a referència les fases principals del creixement econòmic contemporani, i identificar els factors principals que l'han condicionat.
7. Distingir els aspectes dinàmics de l'activitat econòmica, prenent com a referència les principals fases del creixement econòmic contemporani i identificar els principals factors que l'han condicionat.
8. Explicar els models teòrics d'economia prenent com a referència diferents casos històrics.
9. Identificar els problemes a què s'enfronten els agents econòmics quan han de prendre decisions en condicions d'incertesa, a partir de diferents experiències històriques.
10. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
11. Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
12. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
13. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
14. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
15. Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Continguts

Tema 1. La industrialització al segle XIX

- 1.1. La revolució industrial i la transició demogràfica.
- 1.2. La difusió de la industrialització a Europa.
- 1.3 La industrialització fora d'Europa: els EUA i el Japó.

Tema 2. La formació d'una economia internacional (1870-1913)

- 2.1 La revolució en el transport terrestre i marítim i en les comunicacions
- 2.2 Els processos migratoris regionals i intercontinentals
- 2.3 Les relacions comercials i financeres internacionals
- 2.4 La formació d'un sistema monetari internacional
- 2.5 Les divergències en el procés de desenvolupament econòmic mundial

Tema 3. La crisi del capitalisme liberal (1914-1945)

- 3.1. La Primera Guerra Mundial i les seves repercussions econòmiques.
- 3.2. La Gran Depressió de 1929-33 i les polítiques anticrisi.
- 3.3. La Segona Guerra Mundial (1939-45): els factors econòmics del conflicte.
- 3.4. El paper dels Estats Units i la recuperació econòmica d'Europa Occidental i Japó.

Tema 4. La reconstrucció, el nou ordre mundial i el creixement econòmic (1945-1973)

- 4.1. Els Acords de Bretton Woods i el nou ordre econòmic internacional.
- 4.2. Les economies capitalistes avançades.
- 4.3. Les economies del bloc socialista.
- 4.4. Descolonització i subdesenvolupament al Tercer Món.

Tema 5. Canvi estructural i segona globalització (1973-2010)

- 5.1. La crisi de 1973-84 i les reaccions.
- 5.2. Els actors del nou model de creixement.
- 5.3. Revolució tecnològica, globalització i desequilibris

Metodologia

Les activitats formatives que permetran avançar en el procés d'aprenentatge de l'estudiant s'estructuraran en blocs de dues o tres setmanes, en els que s'aplicaran metodologies docents complementàries que permetin assolir els objectius específics i transversals establerts.

Seràn les següents:

1. Lliçó magistral

El professor realitzarà una conceptualització analítica i una síntesi actualitzada de cada un dels temes d'estudi. L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la transmissió de coneixements i la motivació per a l'anàlisi històrica, que s'enfoquen per tal de potenciar un aprenentatge actiu i cooperatiu.

2. Sessions pràctiques

L'objectiu d'aquestes sessions és fomentar, a més dels coneixements específics de l'assignatura, la millora i l'adquisició de diverses competències transversals per part de l'estudiant. A l'aula es treballaran problemes o qüestions plantejades en relació amb diferents aspectes del temari que cada alumne haurà treballat prèviament amb les lectures o materials indicats.

3. Treball individual dels alumnes a partir de lectures i recerca d'informació.

El treball dirigit es complementa amb el treball individual o en grup autònom. L'objectiu d'aquesta activitat és potenciar la independència de l'estudiant en el procés d'aprenentatge i dotar d'eines analítiques que fomentin la seva capacitat crítica.

4. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i de grup. El professor de l'assignatura convocarà i estarà a disposició dels alumnes en els horaris establerts per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució del seu procés d'aprenentatge i adquisició de competències.

5. Campus Virtual de l'assignatura

En l'ensenyament presencial el Campus Virtual és una eina útil, a fi que els estudiants tinguin un espai complementari on puguin accedir a diferents tipus de materials que el docent consideri bàsics per avançar en el procés d'aprenentatge de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe pràcticas	12	0,48	3, 4, 5, 10, 12, 13, 14
Classes teòriques	33	1,32	1, 2, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutoria	10,5	0,42	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	60	2,4	1, 2, 6, 7, 8, 9
Preparació d'exercicis pràctics	30	1,2	3, 4, 5, 10, 12, 13, 14

Avaluació

L'avaluació consistirà en tres modalitats:

- Participació en les sessions de exercicis pràctics a l'aula (10% de la nota final)

- Dos exàmens parcials, cadascun dels quals suposarà el 45% de la nota final, constaran de vint preguntes test (60% de la nota final de l'examen) i de dos preguntes d'assaig (40% de la nota final de l'examen).

Les preguntes seran sobre la matèria explicada a les sessions de teoria i de pràctiques i al contingut dels materials docents indicats pel professor.

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/reprogramacio-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiantes han haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tres exercicis avaluatoris, amb continguts teòrics i pràctics, amb forma test i temàtica	10%, 45% y 45% de la nota final.	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

G. Feliu- C. Sudrià, *Introducció a la història econòmica mundial*, ed. Publicacions de la Universitat de València, València, 2013.

V. Zamagni, *Una historia económica. Europa de la Edad Media a la crisis del euro*, ed. Crítica, Barcelona, 2016.

F. Comín, M. Hernández, E. Llopis (eds.), *Historia Económica Mundial*, siglos XIX-XX, Barcelona, 2005.

F. Comín, *Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualizad*, ed. Alianza Editorial, Madrid, 2011.